

**ÂŞIK MUSTAFA
KURBANOĞLU
(AYAZ)**

HAYATI - SANATI - ŞİİRLERİ

Dr. CENGİZ GÖKŞEN

Ankara 2019

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN
978-605-258-391-3

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı
Âşık Mustafa KURBANOĞLU

Yayıncı Sertifika No
25465

Yazar
Cengiz GÖKŞEN

Baskı ve Cilt
Sonçağ Matbaacılık

Yayın Koordinatörü
Yasin Dilmen

DOI
10.37609/akya.1138

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

*Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com*

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	1
1. Âşık Kurbanoğlu'nun Hayatı	5
1.1 Âşık Kurbanoğlu'nun Doğup Büyüdüğü Çevre.....	5
1.2. Doğumu, Çocukluğu, Gençliği ve Eğitimi	8
1.3 Âşıklığa Yönelmesi, Çıraklığı ve Mahlas Alması	10
1.4. Evliliği, Askerliği ve İstanbul'a Göçmesi.....	13
1.5. Katıldığı Yarışmalar ve Aldığı Ödüller	15
1.6. Sanat Hayatı.....	16
1.7. Elektronik Kültür Ortamında Kurbanoğlu	21
1.8. Âşıklık Sanatıyla İlgili Görüşleri.....	28
2. Kurbanoğlu'nun Şiirlerinde Yapı ve Muhteva	35
2.1. Kurbanoğlu'nun Şiirlerinin Şekil Yapısı	35
2.1.1. Şiirlerde Kullanılan Ölçüler.....	35
2.1.2. Şiirlerde Kullanılan Kafiyeleer	36
2.1.3. Kullandığı Biçim ve Türler.....	39
2.2. Kurbanoğlu'nun Şiirlerinde Muhteva	55
2.2.1. Şiirlerde Dil ve Üslup	55
2.2.2. Şiirlerde İşlediği Konular	60
2.3. Halk Hikâyesi Anlatıcılığı.....	85
3. Kurbanoğlunun Şiirleri.....	87
3.1. Divanlar	87
3.1.1. Âşık Meydanında.....	87
3.1.2. Ya Resulallah.....	88
3.1.3. Handır GÖNül	88
3.1.4. Geç Kaldım (Cemal Divanı'ye Nazire).....	89
3.1.5. Gerek Bizim	89
3.1.6. Hardasan	90
3.1.7. Divan	90
3.1.8. Yalancıların	91
3.1.9. Gözlerin.....	91

3.1.10. Neylesin (Divan Dudakdeğmez)	92
3.1.11. Düşün	92
3.1.12. Yâr	93
3.1.13. Sana Düşer	93
3.1.14. Zor Olur	94
3.1.15. Düştü	94
3.2. On Dörtlülür	95
3.2.1. Âşık Havası	95
3.2.2. Gelmedi	96
3.2.3. İsmail Emmi	97
3.2.4. Yaşa Mustafa Kemal	98
3.2.5. Arakan	99
3.2.6. Uyanın Uyumayın	100
3.2.7. Yedi Dal Cıgaram Var	101
3.2.8. Anayüreği	102
3.2.9. Birlik Günü	103
3.2.10. Ölmeyiz	104
3.2.11. Para İle Eşleme	105
3.3. On Birliler	106
3.3.1. Baba	106
3.3.2. Denizli'ye Varınca	106
3.3.3. Yıllarca	108
3.3.4. Elveda	109
3.3.5. Var Burda	110
3.3.6. Ne Fayda	111
3.3.7. Uyuma	112
3.3.8. Dağlara	113
3.3.9. Bu Yaştan Sonra	114
3.3.10. Dünya	115
3.3.11. Bence	116
3.3.12. Ne Halde	117
3.3.13. Yazana Söyle	118
3.3.14. Bul Yüreğimde	119
3.3.15. Gelsene	120
3.3.16. Davacı	121

3.3.17. Gücüm Kalmadı.....	121
3.3.19. Ben De Dağları.....	123
3.3.20. Türk Kadınları.....	124
3.3.21. Köy Kızı.....	126
3.3.22. Hasret Bitmedi	127
3.3.23. Seher Yeli.....	128
3.3.24. Aşırdı Beni.....	128
3.3.25. Öldürdü Beni.....	129
3.3.26. Seni Ayağa (Cıgalı Tecnis).....	130
3.3.27. Sen Seni (Lebdeğmez).....	131
3.3.28. Çiçekleri.....	132
3.3.29. Gitti.....	133
3.3.30. Adam Var.....	134
3.3.31. Bizi.....	135
3.3.32. Babam Gelecek.....	136
3.3.33. Ne Gerek.....	137
3.3.34. Döner Mı Âşık.....	138
3.3.35. Tarafsız	139
3.3.36. Artık	140
3.3.37. Yazık	141
3.3.38. Kurban Eyledik	142
3.3.39. Gerek Yok.....	143
3.3.40. Yolcu Yok	144
3.3.41. Yolu Yok	145
3.3.42. Osman Feryadî'ye	146
3.3.43. Güzel.....	147
3.3.44. Kişi Ol.....	148
3.3.45. Hal Başka Oğul	149
3.3.46. Oğul.....	150
3.3.47. Bak Gönül.....	151
3.3.48. Gönül.....	152
3.3.49. Gereksiz Adam.....	153
3.3.50. Bulamam.....	154
3.3.51. Dayanamirem.....	155
3.3.52. Çıhar Bilirem.....	156

3.3.53. Baba Dedi Ağladım	157
3.3.54. Üstadım	158
3.3.55. Orda Olaydım	159
3.3.56. Susmayacağım	160
3.3.57. Kurtulayım Cananım	161
3.3.58. Kime Kanayım	162
3.3.59. Ne Çok Özledim	162
3.3.60. Geldim.....	164
3.3.61. Kül Yetiştirdim	164
3.3.62. Geleceğim Sevdiğim.....	165
3.3.63. Geleceksin Sevdiğim	166
3.3.64. Sibelim.....	167
3.3.65. Doğduğumuz Yere Gidelim.....	168
3.3.66. Yok Benim.....	169
3.3.67. Öğretmenim	170
3.3.68. Ben De Giderim	171
3.3.69. İsterim	172
3.3.70. Ne Ben Farkettim.....	173
3.3.71. Beyim	174
3.3.72. Gideyim.....	175
3.3.73. Ya Ben Nerdeyim	176
3.3.74. Söyleyim	177
3.3.75. Gibiyim	178
3.3.76. Bizim	179
3.3.77. Salladım Durdum	180
3.3.78. Sır Kokuyorum	181
3.3.79. Sevdamın Adı Gül	182
3.3.80. Âdem Oğluyum	183
3.3.81. Büyüdüm	184
3.3.82. Dayı Can	185
3.3.83. Ben Değilim Ben.....	186
3.3.84. Bilmeden	187
3.3.85. Akıyorsun Sen	187
3.3.86. Güneştir Kadın.....	188
3.3.87. Dünyanın	189

3.3.88. Dağların	190
3.3.89. Bizim Dağların	191
3.3.90. Garibin	192
3.3.91. Yâr Senin İçin	193
3.3.92. Gelmedin	193
3.3.93. Bizim Ellerin.....	194
3.3.94. Ela Gözlerin	195
3.3.95. Gördü Gözlerin.....	196
3.3.96. Sen Nesin	197
3.3.97. Dur Desin	198
3.3.98. İcabet Etsin	199
3.3.99. Bilmezsin	200
3.3.100. Gurbetin.....	201
3.3.101. Dili Kuyucuk'un.....	202
3.3.102. Okusun.....	203
3.3.103. Yıkılın Dağlar	204
3.3.104. Âşıklar 1	205
3.3.105. Âşıklar 2 (Lebdeğmez)	206
3.3.106. Arkadaşlar.....	207
3.3.107. Bir Türkü De Bize	208
3.3.108. Adı Var	209
3.3.109. Yad Eder (Cgah Tecnis)	210
3.3.110. Gider.....	211
3.3.111. Bana Da Gönder	212
3.3.112. Geceler	213
3.3.113. Gittiler	214
3.3.114. Ah Bizim Eller.....	215
3.3.115. Küçük Gelinler.....	216
3.3.116. Neydi O Günler.....	217
3.3.117. Gonca Güle Har Düşer	218
3.3.118. Döşüme Yara Ol	219
3.3.119. Marifet İster.....	220
3.3.120. Haber Ver.....	221
3.3.121. Anadır	222
3.3.122. İnsandır.....	223

3.3.123. Miracımızdır	224
3.3.124. Tanır	224
3.3.125. İlet.....	225
3.3.126. Helaldir	226
3.3.127. Kars Neresi	227
3.3.128. Sor.....	228
3.3.129. Kâr Etmiyor	229
3.3.130. Ona Benziyor	230
3.3.131. Ne Olur	231
3.3.132. Lafı Mı Olur.....	232
3.3.133. Yine Küs.....	233
3.3.134. Demiş	234
3.3.135. Gizlenmiş.....	234
3.3.136. Di Yetiş.....	235
3.3.137. Yetiş	235
3.3.138. Apar Get.....	236
3.3.139. Güle Güle Git	237
3.3.140. Güzel Dost	238
3.3.141. Ne Oldu.....	239
3.3.142. Oldu.....	239
3.3.143. El Oğlu	240
3.3.144. İnsanoğlu	241
3.3.145. Al Kokusunu.....	242
3.3.146. Kavaktepe	243
3.3.147. Müzeye Döndü.....	244
3.3.148. Görünürdü.....	245
3.3.149. Bir Türlü.....	246
3.3.150. Dirliğimiz.....	247
3.3.151. İşimiz Olmaz	248
3.3.152. Söylenmez.....	249
3.3.153. Edemez.....	250
3.3.154. Değmez	251
3.3.155. Elvermez	252
3.3.156. Vefasız	253

3.3.157. Türkülerimiz.....	254
3.3.158. Köyümüz.....	255
3.4. Sekiz Heceliler.....	256
3.4.1. Gördüm.....	256
3.4.2. Yalan Dünya	257
3.4.3. Bekle	258
3.4.4. Selam Söyle.....	259
3.4.5. Diye.....	260
3.4.6. Memleketin Haline Bak	261
3.4.7. Leylek	262
3.4.8. Kaldım.....	263
3.4.9. Sultanım	264
3.4.10. Birlik Çağrısı	265
3.4.11. Gönderirim.....	266
3.4.12. İçerden İçerden	267
3.4.13. Anlatsın.....	268
3.4.14. Bana Anlatmayın	269
3.4.15. Gözlerin	270
3.4.16. Analar Günü.....	271
3.4.17. Dağlar	272
3.4.18. Randevum Var	273
3.4.19. Yaşımız Var	274
3.4.20. Açılmaz Yar.....	275
3.4.21. Dost Olamaz	276
3.4.22. Dal Altında Dal Yetişmez	277
3.5. Müsemmen	278
3.5.1. Gözel	278
3.6. Yedi Heceliler	279
3.6.1. Dem Olur	279
3.6.2. Yeni Yıl.....	280
3.6.3. Küsmüş.....	281
3.7. Muhammes.....	282
3.7.1. Bu Kale	282

4. Kurbanoğlu'nun Deyişmeleri.....	283
4.1. Sükutî - Kurbanoğlu Deyişmesi 1 (Divan).....	283
4.2. Sükutî - Kurbanoğlu Deyişmesi 2 (Divan).....	284
4.3. Sükutî – Kurbanoğlu Deyişmesi 3 (Divan Muamma)	286
4.4. Sükutî - Kurbanoğlu Deyişmesi 4 (Semaî).....	287
4.5. Sükutî - Kurbanoğlu - Tacit Demir Deyişmesi (Koşma)	289
4.6. Musa Erdenar - Kurbanoğlu Deyişmesi (Divan).....	291
4.7. Sükutî – Tacit Demir – Kurbanoğlu – Hacer Alioğlu Deyişmesi (Divan)	292
4.8. Cemal Divanî - Kurbanoğlu - Baki Çetin Deyişmesi (Divan)	294
4.9. İhsani-Ayazi Deyişmesi (Lebdeğmez Divan) (Cemal Divanî- Kurbanoğlu).....	296
4.10. Cemal Divanî – Kurbanoğlu Deyişmesi (Divan Muamma)	298
4.11. Ömer Kul - Kurbanoğlu Deyişmesi (Koşma)	300
4.12. İsmail Daşdemir – Kurbanoğlu Deyişmesi (Koşma)	302
4.13. Devaî - Kurbanoğlu Deyişmesi (Koşma)	303
4.14. Kurbanoğlu - Sadık Gül Deyişmesi (Koşma)	305
4.15. Oğuz Kağan - Kurbanoğlu Deyişmesi 1 (Koşma)....	307
4.16. Oğuz Kağan-Kurbanoğlu Deyişmesi 2 (Semaî).....	308
4.17. Kurbanoğlu - Sükutî - Korkmaz İkan Deyişmesi (Koşma)	310
4.18. Ali Serhatî - Oğuz Kağan - Kurbanoğlu Deyişmesi (Koşma)	313
4.19. Sükutî - Adnan Karaman - Kurbanoğlu - İsmail Daşdemir Deyişmesi (Koşma)	314
4.20. Metin Bulutlu – Kurbanoğlu Deyişmesi (Koşma) ...	316
4.21. Nejdî - Kurbanoğlu Deyişmesi (Koşma).....	318
4.22. Yaşar Topkaya - Kurbanoğlu Deyişmesi 1 (Koşma).....	320

4.23. Yaşar Topkaya – KurbanoğLU Deyişmesi 2 (Koşma).....	321
4.24. Yaşar Topkaya - Kurbanoğlu Deyişmesi 3 (Koşma).....	323
4.25. Mehmet Ziya - Kurbanoğlu Deyişme (Mektup).....	324
4.26. Kurbanoğlu - Kaptanî Deyişmesi (Koşma).....	326
4.27. Kaptanî – Kurbanoğlu Deyişmesi 2 (Mâni).....	328
4.28. Cemal Divanî – Kurbanoğlu – Yakutî Deyişmesi	329
5. Ardoslu İmdat İle Peri Hikâyesi.....	331
Kaynakça.....	339

ÖN SÖZ

Âşık Mustafa Kurbanoğlu (Ayaz) günümüzün yaşayan usta âşıklarından biridir. 1964 yılında Kars'ta doğan Mustafa Ayaz, 30 yaşına kadar burada yaşamıştır. Şiirlerinde daha çok Kurbanoğlu mahlasını kullanan âşık, 1994 yılından beri İstanbul yaşamaktadır. Kurbanoğlu, Âşık İlhami Demir'in yanında yetişmiştir.

Bu çalışmanın amacı, bugüne kadar hakkında ciddi bir çalışma yapılmamış olan Âşık Kurbanoğlu'nun hayatını ve eserlerini incelemek, onun eserlerini Türk kültür ve edebiyatına kazandırmaktır. Âşığın hayatıyla ilgili bilgiler yüz yüze, telefonla veya sosyal medya üzerinden yapılan görüşmelerle elde edildi. Şiirlerini ise âşık sosyal medya üzerinden bize ulaştırdı.

Nitel bir çalışma olan kitap, bölümlere ayrılmadı. Ancak ana hatlarıyla iki kısımdan oluştuğu söylenebilir. Birinci kısımda Kurbanoğlu'nun hayatı, şiirlerinin şekil ve muhteva bakımından incelenmesi, ikinci kısımda ise şiirler ve deyişmeler bulunmaktadır. Âşığın eserleri verilirken önce müstakil şiirler, sonra deyişmeler verildi. Şiir metinleri verilirken Kars âşıklık geleneği fasıl düzenine uyulmaya çalışıldı.

Bu kitap, Âşık Kurbanoğlu hakkında bugüne kadar yapılmış en kapsamlı çalışmadır. Âşığın şiirlerinin tamamı buradakiler olmayıp, bir bu kadar daha şiiri bulunmaktadır. Bu çalışma neticesinde Kurbanoğlu'nun, Kars ve çevresi âşıklık geleneğini iyi bildiği, bölgeye ait bütün tür ve biçimlerde şiirler söyleyebildiği, bölgenin âşık havalarının büyük bir kısmını çalıp söyleyebildiği görülmüştür.

Âşıklık, Kurbanoğlu için sadece sanatsal bir etkinlik değil aynı zamanda ekmek kapısı, ailesinin geçimini sağladığı meslektir. Bu yüzden, bir yerlere programa gitmediği zamanlar sanatını, sazını, sözünü geliştirmek için hususi çalışmaktadır. 1981 yılından bu yana âşıklık yapan Kurbanoğlu, doğaçlama kabiliyeti güçlü bir

âşık olup, her biçim ve türde deyişme yapabilmektedir. Şiirlerinde daha çok 11'li hece ölçüsünü kullansa da divan, muhammes, semai, lebdeğmez tür ve biçimlerinde de gayet başarılıdır. Toplumsal değerler konusunda hassas olan Kurbanoglu'nun şiirlerinde dikkat çeken yönlerden biri sosyal konuların yoğunluğudur. Bu yüzden birçok şiirinde yol gösterici veya tenkit eder bir eda vardır.

Bu kitabın hazırlanması, 2005 yılından beri tanıdığım Kurbanoglu'nun kendi isteğiyle gerçekleşmiştir. 2017 yılının Ekim, Kasım aylarında, Türk Dünyası Dede Korkut Âşıklar Kervanı Projesi ve Programları kapsamında birlikte çalıştığımız Kurbanoglu, şiirleri üzerine bir çalışma yapıp yapamayacağını sordu. Şiirlerini gönderdiği takdirde bir çalışma yapabileceğimi bildirdim. Bir süre sonra sosyal medyadaki iletişim ağları üzerinden 450 civarında şiir gönderdi. Bu şiirlerin içinde 50 civarında deyişme vardı. Kitapta, âşığın bize gönderdiği şiirler arasından rastgele seçilmiş 211 şiir, 28 deyişme ve bir halk hikâyesi bulunmaktadır. Şiirler seçilirken, hususi olarak şu biçimden şu kadar, bu türden bu kadar olsun veya şu konudaki şiirler olsun şeklinde bir düşünceye sahip olunmadı. Şiir metinleri üzerinde herhangi oynama ve düzeltme yapılmadı, âşığın gönderdiği şekilde kitaba konuldu. Çalışma boyunca ihtiyaç duyulduğunda telefon veya sosyal ağlar üzerinden âşıkla sürekli görüşüldü.

Aktif sanat hayatı devam eden birinin sanatı ve eserleri üzerine çalışma yapmanın çeşitli riskleri vardır. Ancak bir şeyler yapmanın hiçbir şey yapmadan evla olduğuna inanarak bu çalışmayı hazırladık. Çalışma boyunca Kurbanoglu'nun heyecanı bizim için teşvik edici oldu. Kurbanoglu, çalışmanın her aşamasını telefonla takip etti. Kendisine telefon veya elektronik posta yoluyla ulaşmak istediğimizde her daim ulaştık ve sorularımıza kısa sürede cevaplar aldık. Çalışmanın hazırlanması sürecindeki gayret ve teşvikleri için sayın Kurbanoglu'na teşekkür ederim.

Kulda noksanlık tükenmez. Bu çalışmada da noksanlıklar ve hatta hatalar olması muhakkaktır. Bunların, insan olarak nakışlığımızın emaresi kabul edilip, hoş görüyle karşılanacağını umuyoruz. Bu eserin Türk toplumuna, kültürüne ve edebiyatına zerre miskal kakısı bizi bahtiyar edecektir. Gayret bizden tevfiğ Allah'tandır.

Bütün çalışmalarımnda maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen hocalarım Prof. Dr. Ali ÇELİK ve Prof. Dr. Ali Berat ALP-TEKİN'e ve her kahrıma rıza gösteren eşim, evdeşim ve yoldaşım Rukiye GÖKŞEN Hanım Efendi'ye sonsuz şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim.

Osmaniye, Mart 2019
Dr. Cengiz GÖKŞEN

KAYNAKÇA

- AÇA, Mehmet (2002), “Halk Şiirinde Tür ve Şekil” Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, (Editör: M. Öcal Oğuz), Ankara, Grafiker Yayınları, s.235-282.
- ALPTEKİN, Ali Berat (1997), Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı, Ankara, Akçağ Yayınları.
- ARAT, Reşid Rahmeti (1991), Eski Türk Şiiri, Ankara, Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- ARTUN, Erman (2008), Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı, İstanbul, Kitabevi.
- BALKAYA, Adem (2018), Âşık Tarzı Şiir Geleneğinde Divani Türü, Ankara, Gece Kitaplığı.
- BİLKAN, Ali Fuat (2000), Türk Edebiyatında Mu’amma, Ankara, Akçağ Yayınları.
- ÇELİK, Ali (2005), Manilerimiz ve Trabzon Manileri, Ankara, Akçağ Yayınları.
- ÇOBANOĞLU, Özkul (2000), Âşık Tarzı Kültür Geleneği ve Destan Türü, Ankara, Akçağ Yayınları.
- DEMİRKAYA, Barış (2017), Âşıklık Geleneği ve Bir Usta Çıracak: Karşılıklı Âşık İlhami Demir ve Karşılıklı Âşık Mustafa Kurbanoğlu Hayatı, Sanatı ve Şiirleri, İstanbul, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yayınlanmamış Lisans Tezi.
- DİLÇİN, Cem (1997), Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- DURAN, Ahmet (2015), “Röportaj: Âşık Mustafa Kurbanoğlu: Halk Edebiyatında Usta Çıracak İlişkisi; Âşıklığa Nasıl Başlanır”, Halk Edebiyatı Dergisi, Yıl:2, Sayı: 7, Temmuz-Ağustos, s.28-33. Halkedebiyatidergisi.com/abonelik/dergiler/7.pdf 14.03.2019
- DÜZGÜN, Dilaver (2002), “Âşık Edebiyatı”, Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, (Editör: M. Öcal Oğuz), Ankara, Grafiker Yayınları, s.283-338.
- GÖKŞEN, Cengiz (2013), Âşık Günay Yıldız, Hayatı-Sanatı-Şiirleri-Atışmaları-Hikâyeleri, Ankara, Akademisyen Kitabevi.
- GÜNAY, Umay (2008), Türkiye’de Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi, Ankara, Akçağ Yayınları.
- HİNÇER, İhsan (1968), “Âşık, bade içme, irtical, atışma ve muamma”, TFA, C.11, S.233, Aralık, (20. yıl özel sayısı) s. 30.
- KAPLAN, Mehmet (1998), Şiir Tahlilleri 1, İstanbul, Dergâh Yayınları.
- KAYA, Doğan (1999), “Karşılaşma, Atışma, Değişme Kavramları Üzerine Düşünceler ve Feymanî’den Örnekler”, Foklor/Edebiyat, S.20, Ankara, s.131-140.

- KÜLTÜR BAKANLIĞI (1991), Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü, Ankara, s. 558-559.
- MAKAS, Zeynelabidin (2000), Çağdaş Azerbaycan Âşık Şiiri Biçimleri, İstanbul, Kitabevi.
- ONAY, Ahmet Talat (1996), Türk Halk Şiirlerinin Şekil ve Nev'i (Haz. Cemal Kurnaz), Ankara, Akçağ Yayınları.
- ÖZSOY, Bekir Sami (2005), Başlangıcından Günümüze Örnekleriyle Türk Şiiri, Ankara, Akçağ Yayınları.
- SAKAOĞLU, Saim (1989), Türk Saz Şiiri, Türk Şiiri Özel Sayısı III (Halk Şiiri), Türk Dili, Sayı: 445-450, Ocak-Haziran, s.105-250.
- ŞAHİN, Salih (2009), Kars Manileri, Ankara, Yıldız Kağıtçılık Matb. Yay. San. Ltd. Şti.
- ŞİMŞEK, Esmâ (1993), Kadırlı ve Osmaniye Ağıtları, Antakya, TEFSA Yayıncılık.
- TANRIKULU, Nazım İrfan (2000), Âşıklar Divanı, İstanbul .
- TDEA, Muamma mad. İstanbul 1986, C.6, 407-408.
- YARDIMCI, Mehmet (2002), Başlangıcından Günümüze Türk Halk Şiiri, Ankara, Ürün Yayınları
- “21 Yöreden 25 Aşık Denizli’de ‘Atıştı’” (03.04.2013), <https://www.yeni-asir.com.tr/yasam/2013/04/04/21-yorenden-25-asik-denizlide-atisti> 12.02.2019
- “Âşıklar Bayramı 15 Ağustos’ta” (4.8.2015), <http://www.sivasirade.com/haber/-8868.html> 10.02.2019
- “Âşıklar Bayramında 11 Aşık Atıştı” <https://www.haberdenizli.com/kale/asiklar-bayraminda-11-asik-atisti-h41692.html> 11.02.2019
- “Âşıklar İÜ’de Atıştı” (24 Şubat 2016), <http://ajansuniversite.istanbul.edu.tr/asiklar-iude-atisti/> 11.02.2019
- “Âşıkların Deyişleri Mest Etti” (23 Ocak 2013), <http://www.cerkezkoym.com.tr/haber/asiklarin-deyisleri-mest-etti-h14799.html> 11.02.2019
- “Âşıklık Geleneği Yaşıyor”, <https://www.turkiyegazetesi.com.tr/Genel/a55973.aspx> 10.02.2019
- “Âşıklık Geleneği Yaşıyor”, <https://www.turkiyegazetesi.com.tr/Genel/a55973.aspx> 11.02.2019
- “Âşıklık Kültürü Sanatçılar Platformundan Tanıtıldı” (12.02.2013), <http://www.kagizmanfm.com/mobile/index.php?sayfa=haberdetay&haberid=4776> 11.02.2019
- “Âşıklık Kültürü Tanıtıldı” (13 Şubat 2013), <https://www.gazetekars.com/asiklik-kulturu-tanitildi-10823h.htm> 11.02.2019
- “Ataşehir Belediyesi Halk Ozanlarını Anıyor...” (11.5.2011), <http://www.atasehir.bel.tr/duyuru/atasehir-belediyesi-halk-ozanlarini-aniyor> 11.02.2019

- “Bölge Aşıklarının Heykelleri Kars Kalesi Eteklerinde Sergileniyor” (8.9.2018), <https://www.sondakika.com/haber/haber-bolge-asiklarinin-heykelleri-kars-kalesi-11214908/> 11.02.2019
- “Denizli 3. Ege Aşıklar Bayramı Başladı”, <http://denizli-bld.gov.tr/Default.aspx?k=haber-detay&id=13270> 11.02.2019
- “Denizli 7. Uluslararası Ege Aşıklar Bayramı”, <https://www.sondakika.com/haber/haber-denizli-7-uluslararasi-ege-asiklar-bayrami-10751520/> 10.02.2019
- “Gölbaşı’nda Aşıklar Şöleni”, <http://www.milliyet.com.tr/golbasi-nda-asiklar-soleni-adiyaman-yerelhaber-390449/> 10.02.2019
- “Halk Edebiyatı Dergisi 1. Yılı Kutlama Etkinliği”, (http://www.mehmetballi.com/haber/halk_edebiyati_dergisi_etkinligi.html)
- “Halk Edebiyatı Dergisi’nin Yedinci Sayısı Çıktı!”, <http://halkedebiyatidergisi.com/halk-edebiyati-dergisinin-yedinci-sayisi-cikti/> 11.02.2019
- “İŞŞAD Tanıtım Konseri İle Kuruluşunu Duyurdu”, <http://www.siyasalbirikim.org/kultur-sanat/issad-tanitim-konseri-ile-kurulusunuduyurdu-h1465.html> 19.02.2019
- “Karslılardan Kaz Gecesi - Özgür Kocaeli” (28 Aralık 2014), <http://www.ozgurkocaeli.com.tr/karslilardan-kaz-gecesi-253431h.htm> 10.02.2019
- “Kepez’de Aşıklar Buluşması” (13 Haziran 2016), <http://www.milliyet.com.tr/kepez-de-asiklar-bulusmasi-antalya-yerelhaber-1421990/> 11.02.2019
- “Küçükçekmece’de Kars’ın Düşman İşgalinden Kurtuluşu Kutlandı” (5.11.2013), <https://www.sondakika.com/haber/haber-kucukcekmece-de-kars-in-dusman-iscalinden-5262788/> 10.02.2019
- “Mitt Fuarı Kars, Ardahan, Iğdır Görücüye Çıktı” (26 01. 2017), <https://www.serhatbirikim.com.tr/haber-mitt-fuari-kars-ardahan-igdir-gorucuye-cikti-5597.html> 11.02.2019
- “Mustafa Kurbanoğlu Biyografisi”, <https://www.haberler.com/mustafa-kurbanoğlu-biyografisi/> 11.02.2019
- “Ozanlar Halk Müziği İcra Etti” (14.05.2015), <http://media.gop.edu.tr/videoSeyret.aspx?VId=to8K2zJEnI.mp4&V=195> 11.02.2019
- “Serhat İllerinden geleneksel iftar”(10 Temmuz 2015) <https://www.kocaeligazetesi.com.tr/haber/1355906/serhat-illerinden-geleneksel-iftar> 10.02.2019
- “Türk Dünyası Aşıkları Osmaniye sahne aldı” (25.11.2017) <http://www.hurriyet.com.tr/turk-dunyasi-asiklari-osmaniye-sahne-aldi-40657819> 12.02.2019

21. “Kale’de Aşıklar Atıştı”, <https://www.sondakika.com/mustafa-Kurbanoglu/> 11.02.2019
<http://www.mesam.org.tr/eser-arama> 24.02.2019
<https://edebiyatvesanatakademisi.com/hece-siiri/muamma-ve-cevabi-soran-sair-ahmet-omurca-cevap-sik-mustafa-Kurbanoglu/46431> 11.02.2019